

Festa Major *Batet*

13, 14 i 15 de juny 2025

Salutació

Benvolgudes veïnes
i benvolguts veïns,

La primavera, un any més,
ens abraça i en aquest res-
sorgiment de l'esplendor na-
tural, tornem a celebrar la
Festa Major de Batet, una
cita molt especial per a la
nostra comunitat veïnal.

Aquests dies són una gran
ocasió per retrobar-nos,
compartir moments i refor-
çar la identitat del nostre
poble, tant valorat per qui ja
el coneix com per aquells
que el descobreixen per
primer cop. Batet no només
destaca per l'entorn natural
que l'envolta, sinó també per
l'ambient de comunitat i la
qualitat de les relacions
humanes que s'hi respiren.

Desitjo que us engresqueu a
participar en els actes que
ha preparat amb il·lusió la
Comissió de Festes així se'ns
brinda l'oportunitat de salu-
dar-nos i compartir una
bona estona de companyia.

Tavi

Cora Coll Solà
i Martí Grabulosa Figueras
pubilla i hereu de Batet 2024

Placa amb la Casa Consistorial al fons (a la planta baixa hi havia l'escola)

Un punt d'història:

*El final d'una època
a l'escola de Batet*

Col·leccionable **núm. 9**

Parlar de l'escola de Batet a molts els desperta un punt de nostàlgia. Tal com es recull en una de les càpsules de les "Memòries de Batet", l'escola va deixar una empremta inesborrable a tots aquells que van anar-hi a estudi. L'escola d'un poble rural, tan dispers com el nostre, significava molt més que un lloc per aprendre a comptar, a llegir i a escriure. Era un espai on la mainada es relacionava, s'ho passava bé i feia comunitat. Un lloc important per cohesionar el poble. A Batet, l'escola i la Parròquia eren els dos únics punts de trobada regular dels veïns.

El curs 1974-75 va ser l'últim en què els nens i nenes de Batet van poder estudiar a l'escola del poble. Sens dubte, per a alguns va ser un daltabaix considerable, mentre que per a d'altres, una oportunitat per conèixer gent d'Olot, de la vila. Se'ls va assignar l'Escola Malagrida i se'ls va concedir transport escolar per facilitar el desplaçament.

Provenint d'una escola unitària, un dels canvis més importants va ser deixar d'estar tots a la mateixa aula. A partir d'aquell moment, quedarien repartits en diferents grups segons l'edat i el sexe, ja que els nens i les nenes anirien en grups separats. Així, només coincidien tots a l'autocar de baixada i pujada. L'esforç per adaptar-se a la nova escola va ser especialment rellevant per als més grans, als qui els quedaven pocs anys per acabar l'EGB i que fins llavors havien compartit totes les hores a la mateixa aula amb una sola mestra que ensenyava des dels més petits fins als més grans. Precisament per això, la Carme Aumatell, una de les veïnes de Batet que va viure aquesta transició, recorda estar molt preocupada de no tenir prou "nivell" acadèmic en anar a la nova escola. Per sort, aquestes pors es van esvaïr ràpidament quan va veure que no tenia cap dificultat per seguir el ritme del grup que li corresponia per edat.

Pupitre de l'escola de Batet (guardat a La Rectoria)

Entrada de l'Escola Malagrida. Imatge extreta de l'Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya.

Curiositats dels llibres de l'escola de Batet

En el llibre de l'"Administració de fons" de l'escola, que es conserva des del 1861, s'hi anotava meticulosament la comptabilitat. Concretament, en el primer curs, el mestre Juan Lloret registrava les entrades de diners, principalment de fons municipals per valor de 31,75 rals al trimestre, i les despeses corresponents a la compra de llibres per premiar els alumnes més aplicats, de material per a nens necessitats i de material per impartir les classes, com ara guix, tinta i paper.

Els llibres de registre d'assistència més antics que es conserven són del curs 1893-94. S'hi pot observar com variava el nombre d'alumnes al llarg de l'any. Els mesos en què hi havia més feina al camp, els alumnes deixaven d'anar a l'escola, mentre que els mesos d'hivern hi anaven més nens, amb una diferència de pràcticament 20 alumnes entre una temporada i l'altra. En aquest curs van passar de 36 alumnes durant la tardor i la primavera, a 57 els mesos de gener i febrer. Cal tenir en compte que feien classe tots els mesos de l'any. El primer curs en què es va instaurar el mes d'agost com a mes de vacances va ser el 1894-95.

La informació que amaguen els registres

De l'anàlisi dels llibres d'assistència es pot obtenir molta informació del poble: la demografia (tot i que en els primers registres cal tenir en compte que possiblement no tots els nens del poble anaven a estudiar), les èpoques de més bonança, les conseqüències de la Guerra Civil i quan va començar l'abandonament del camp. També queda reflectit que era un poble on la totalitat de la població es dedicava a la pagesia. La irregularitat d'assistència indica quan hi havia més feina al camp o, fins i tot, que al matí faltaven pocs alumnes mentre que a la tarda alguns s'havien de quedar a casa a ajudar, afegit al fet que l'escola quedava lluny per a alguns nens i per això després de dinar molts ja no hi tornaven.

ALUMNOS				Niños	Niñas	Total
Matriculados en total				27	28	55
Que asistieron más de doscientos días a clase				1	1	2
" " menos de ciento veinte días a clase				7	1	8
Que obtuvieron el Certificado de Estudios Primarios				1	-	1
Que terminaron totalmente los estudios				-	-	-
Asistencia media (1)				20	28	48

Clasificados por edades (Al comenzar el curso)						
Años cumplidos	Niños	Niñas	Total	Niños	Niñas	Total
2.....	-	-	-	Menores de 4 años		
3.....	-	-	-	-	-	-
4.....	-	-	-	De 4 y 5 años		
5.....	1	4	5	1	4	5
6.....	2	1	3	De 6 a 9 años		
7.....	3	3	6	13	10	23
8.....	3	4	7	De 10 y 11 años		
9.....	6	2	8	9	6	15
10.....	5	5	10	De 12 a 14 años		
11.....	6	1	7	4	8	12
12.....	3	6	9	27	28	55
13.....	1	2	3			
14.....	-	-	-			
TOTAL.....	27	28	55			

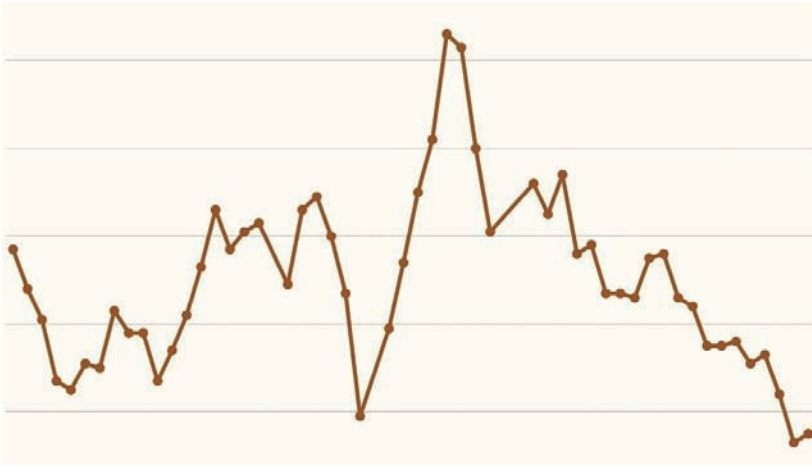
Clasificados por el tiempo que tardan en llegar andando desde su domicilio a la escuela				Niños	Niñas	Total
Menos de diez minutos				3	1	4
De diez a veinte minutos				5	6	11
De veintiuno a treinta minutos				10	8	18
Más de treinta minutos				9	13	22
Total				27	28	55

Recull del número d'alumnes matriculats en els diferents cursos:

curs	màxim alumnes
1893-94	57
1894-95	48
1895-96	41
1896-97	27
1897-98	25
1898-99	31
1899-1900	30
1900-01	43
1901-02	38
1902-03	38
1903-04	27
1904-05	34
1905-06	42
1906-07	53
1907-08	66
1908-09	57
1909-10	61
1910-11	63
1911-12	69
1912-13	falten dades
deixa d'haver-hi dades fins el 1918	

curs	màxim alumnes
1918	49
1918-19	66
1919-20	69
1920-21	60
1921-22	47
1922-23	19
1923-24	
1924-25	39
1925-26	54
1926-27	70
1927-28	82
1928-29	106
1929-30	102
1930-31	80
1931-32	61
1932-33	poques dades
1933-34	no hi ha dades
1934-35	72
1935-36	65
1936-37	74
1937-38	56

curs	màxim alumnes
1938-39	dades de pocs mesos 58
1939-40	47
1940-41	47
1941-42	46
no hi ha dades fins 1953	
1953-54	55
1954-55	56
1955-56	46
no hi ha dades fins 1963	
1963-64	44
1964-65	35
1965-66	35
1966-67	36
1967-68	31
1968-69	33
no hi ha dades del 1969-70	
1970-71	24
1971-72	13
1972-73	15

Gràfic d'alumnes inscrits per cursos

Veient aquestes dades, sorprèn els 106 alumnes matriculats el 1928-29. Caldria fer una recerca més a fons per conèixer els motius d'aquest augment de natalitat. En canvi, a partir de mitjans del segle passat, el nombre de nens i nenes es va anar reduint curs rere curs. Aquí sí que en coneixem el motiu: a partir de finals dels anys 60, l'abandonament del món agrícola per anar a treballar a les fàbriques i a viure a la ciutat va anar augmentant fins al punt que moltes cases van quedar sense masovers i la població es va reduir considerablement.

Nens i nenes de l'escola de mitjans del segle passat. Foto cedida per Joana Colleldemont

Inspeccions i reconeixements

Altres curiositats són que, malgrat tractar-se d'una escola apartada de la vila, rebia inspeccions periòdiques per assegurar-ne el bon funcionament. De les visites en quedava constància en els llibres d'inspecció. La majoria d'inscripcions tenen un to protocol·lari. No obstant, se'n troben algunes de destacades com, per exemple, la carta de visita del 14 de novembre de 1912, on l'inspector escriu: "Aquesta escola mixta és una de les millors del partit, tenint en compte les maneres en què s'hi dedica la mestra, Sra. Carmen Serrat, que és una professora laboriosa i molt competent."

En aquest curs hi havia prop de 70 alumnes inscrits, ja només per atendre tanta colla de criatures al mateix moment, d'edats entre els 6 i 12 anys, té molt de mèrit! No és d'estranyar que se li reconegués.

Els reptes de la postguerra

Però també hi ha entrades en què no tot anava tan bé. En una visita del 28 de maig del 1941, l'inspector José Dorca deixa escrit un toc d'atenció al poble de Batet. Concretament, diu: "Resulta evidente la inapetencia de los padres y tutores de los alumnos para mandarlos de una manera regular y constante a la Escuela, ya que ha tenido que controlar con dolor las múltiples faltas de asistencia a las clases en detrimento de la formación espiritual e intelectual y física del alumnado, siendo ello palpable transgresión de la ley obligatoriedad de enseñanza, que está impuesto a todo niño español dentro de la edad escolar". I segueix instant el Sr. Alcalde com a autoritat per esmenar-ho i que si cal s'imposin sancions econòmiques als pares.

Tot fa pensar que els primers anys de la postguerra, la misèria devia imposar la prioritat, per a la majoria de les famílies, de dedicar totes les hores possibles a les feines del camp i al bestiar per tal de sobreviure. L'escola, sens dubte, passava a un segon terme.

La memòria i el present

Aquest és un recull de curiositats que coneixem per la documentació escrita, ara bé, segur que hi ha mil i una anècdotes de les quals només en queda constància en la memòria d'aquells que les van viure.

Després de llegir aquestes dades, no podem deixar de comparar aquella situació amb l'actualitat del poble, on la majoria de les cases estan habitades, però en molt poques hi ha mainada. Malgrat tot, a l'escola encara s'hi fan classes, però com són les coses... ara són els més grans els que un dia a la setmana ocupen l'aula per assistir al taller de memòria.

Cinquanta anys després podem dir que l'escola encara batega!

LIBRO DE ASISTENCIA

Mes de Mayo de 1941

Núm.	APELLIDOS	Registro diario de faltas de asistencia																														Resumen de faltas			
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	En el mes	Anteriores	
1	Planella Concha																																	15	
2	" Pepita																																	16	
3	Berga Margarita																																	1	
4	Voquei Maria																																	4	
5	Purareds Luine																																	25	
6	" Pilar																																	25	
7	Galies José																																	6	
8	Marí Lourdes																																	33	
9	Comalies Amadeu																																	4	
10	Castanosa A.																																	18	
11	...																																	6	
12	" Conchita																																	25	
13	" Pedro																																	27	
14	" Maria																																	4	
15	Orat Juan																																	29	
16	" Mercedes																																	12	
17	Pedrosa Teresa																																	13	
18	Bosch Luis																																	12	
19	" Vives																																	16	
20	Gallell Dolores																																	10	
21	" Soaquina																																	30	
22	" Maria																																	10	
23	Freixas Vicente																																	39	34
24	Rodeja Angel																																	21	37
25	Amatell Mar																																	18	
26	Pages Alberto																																	32	20
27	Yllesias Juan																																	28	
28	Dennut José																																	32	
29	Rovira Juan																																	10	
30	Mora Rosita																																	21	
31	" Juan																																	26	
32	Masden Juan																																	29	38
33	San Antonio, Benito Andrés																																	24	
34	Estudis Nuria																																	26	
35	Comalies Maria																																	22	
36	Lesio																																	27	76
37	Fàbrega Francisco																																	26	

Divendres 13 de juny

Vespre, a les 10:

A la parròquia de Santa Maria de Batet,

CONCERT amb la **CORAL CROSCAT**.

Dissabte 14 de juny

Vespre, a les 8

A la parròquia de Santa Maria de Batet,

MISSA, PROCESSÓ i CANT DELS GOIGS

Tot seguit, a la plaça de la parròquia,

SARDANES amb la cobla

PRINCIPAL D'OLOT

i BALL d'en BATÒIES

acompanyat de les **Perdius**.

A la mateixa plaça

TORRADES AMB ANXOVES

GRAN BALL amb el grup

ELS FANTÀSTICS

CHUS I NÚRIA.

ELECCIÓ DE L'HEREU I LA

PUBILLA DE BATET 2025.

Diumenge 15 de juny

Matí, a les 11:

TRISSAGI a la Santíssima Trinitat

A les 12:

REPICAMENT DE CAMPANES i OFICI SOLEMNE

a l'església de la Santíssima Trinitat.

Seguidament, **BALL d'en BATÒIES i les perdius**
acompanyats dels **BATOIERS.**

Pintada de cares a tots els nens que
ho vulguin a càrrec de **Núria Andreu.**

Dues SARDANES VERMUT

a la Plaça de la Trinitat a càrrec de **La Principal d'Olot.**

Ja teniu el conte d'en Batòies?

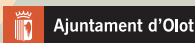

*El podeu comprar al bar de la
comissió durant la festa.*

Organitza:

COMISSIÓ DE FESTES DE BATET DE LA SERRA
i JUNTA VEÏNAL DE BATET DE LA SERRA

Amb el suport de:

100%t

**LA GARROTXA
TAMBÉ** COMPROMESA
AMB LES ENTITATS

Nota: La Comissió de Festes es reserva el dret d'alterar aquest programa si causes imprevistes o de força major els hi aconsellessin. En cas de pluja, es suspendran tots els actes que es fan a l'exterior.